

UNIVERSITY
OF OSLO

Finanspolitiske rådets rapport 2009 - noen kommentarer

Steinar Holden
Økonomisk institutt, UiO
<http://folk.uio.no/sholden/>

12. mai 2009

2009

UNIVERSITY
OF OSLO

Velskrevet og grundig rapport

Grundig drøfting av

- . Nåværende finanspolitikk
 - . Finanspolitisk rammeverk
 - . Finanspolitisk holdbarhet
 - . Offentlige investeringer
 - . Arbeidsmarkedspolitik
 - . Skattepolitikk
-
- . God drøfting basert på samfunnsøkonomiske argumenter
 - . Vanskelig å finne punkter som jeg mener er feil, eller der jeg er klart uenig

2009

UNIVERSITY
OF OSLO

Meget positivt at Sverige har et finanspolitisk råd

- . Kompetent evaluering av/råd om finanspolitikken
 - . Bedre debatt
 - . Bedre faglig grunnlag
 - . Mer troverdighet
- . Honnør til politikere som innførte ordningen
- . Samlet: Meget ansvarlig finanspolitikk
 - . Gir handlefrihet i finanskrisen
- . Rådet ser på meget bredt spekter av temaer, utover snever finanspolitikk
 - . Jeg synes rådet håndterer dette godt
 - . Foreslår justering av politikken, ikke skyve i én retning
 - . Men fremtidige råd har stort spillerom for politiske synspunkter

2009

UNIVERSITY
OF OSLO

Kraftigere stimulanstiltak er ønskelig (pkt 1.4)

- . Enig – men hovedargumentene "tynne"
 - . Reformene i budgetprop ikke utformet for å stimulere konjunktoren
 - . Vil likevel ha en viss effekt – og langsiktig effekt på BNP er også viktig
 - . Makroøkonomiske bildet helt forandret
 - . Ok
 - . Reform av arbeidsløshetsforsikringen gir mindre forsikring og mindre stabilisering
 - . Men Rådet sier selv at effekten er liten
- . Andre argumenter (som også nevnes)
 - . Ekstrem nedgangskonjunktur gir sterk grunn til finanspolitiske tiltak (økonomien er Keynesiansk)
 - . Sveriges solide statsfinanser gir rom for større tiltak

2009

Hvilke finanspolitiske tiltak?

- . Bare tiltak med god effekt per krone
- . Kompensere tapte skatteinntekter for kommunene
 - . Forhindre prosyklisk & ineffektiv kommuneøkonomi
 - . Grunn til å anta sterk sysselsettingseffekt, til tross for blandet empiri
 - . Virkning fordeles over flere år, men kommunal sparing er offentlig sparing
- . Økt innsats overfor arbeidsledige
 - . Økt satsing på arbeidsmarkedstiltak (men ikke så høyt som på 1990-tallet)
 - . Høyere ledighetstrygd i lavkonjunktur (?)
 - . Bør på lengre sikt ha obligatorisk allmenn ledighetstrygd for alle sysselsatte
 - . Men stille krav til opptjening av rettigheter ?
- . Evt. skatteletter treffsikre og midlertidige

2009

Langsiktig offentlig balanse

- . Rådet ønsker bedre informasjon og drøfting om offentlig sektors totale formue
- . Markedsverdi av offentlig realkapital, hvis finansielle forpliktelser skal dekkes med salg
- . Men hvorfor ta med mulighet til å selge offentlig realkapital, uten å vurdere økt skatt/red utgift?
 - . Salg av off. realkapital, f.eks. en skole, gir økte fremtidige off. utgifter til leie
 - . Eller det påfører innbyggerne økte skoleutgifter
 - . Alternativ – øk skattene
- . Mer fundamental analyse
 - . Beskatningsmuligheter
 - . Kostnader ved økte skatter eller ved reduserte offentlige utgifter

2009

Følge opp drøfting av

- . Overskuddsmål og finanspolitisk rammeverk
- . Langsiktig holdbarhet av finanspolitikk, pensjoner og arbeidstilbud
- . Statistikk for og drøfting av offentlige investeringer

Drøfte "nye" temaer

- . Rettighetsbasert versus budsjettbasert styring
 - . Økende andel rettighetsbasert gir mindre styring?
- . Flerårige budsjetter ?
 - . Gir økt forutsigbarhet av offentlige midler bedre bruk?
 - . Men også mindre makro-fleksibilitet